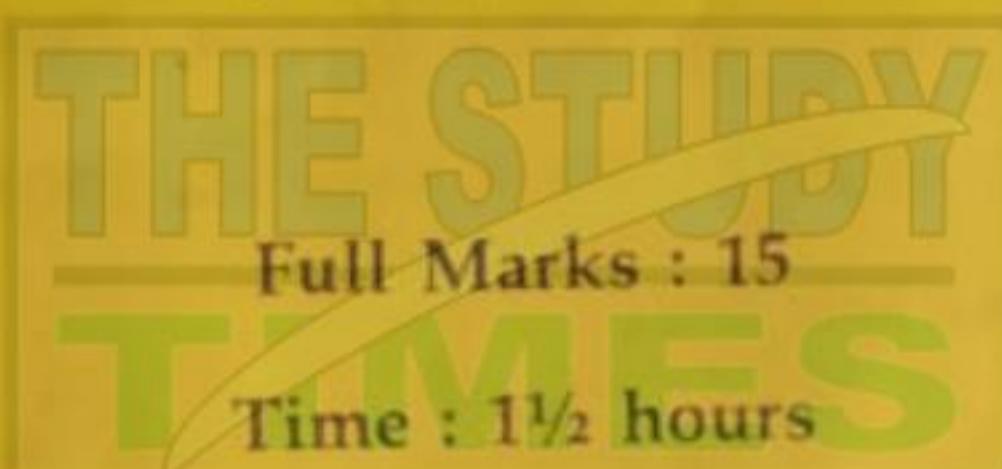

2023

BIOLOGY
(Botany)

(Practical)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Contd.

- 1 Dissect and display the reproductive parts of the supplied specimen
'A' Draw labelled diagram of dissected parts and describe in scientific terms 1+2+2=5

A মিশন্টের প্রকল্প অসমস্যার বিজ্ঞেনের কৰা। বিজ্ঞেনিক আশেসম্যুর চিহ্নিত চির অকেন কৰা আৰু বৈজ্ঞানিক পৰিভাৱাত বৰ্ণনা কৰা।

- 2 Study the population density of the plants found in the campus of your institutions using Quadrat method. Write requisitions for the experiment. Record your observations and find out the results of the experiment. 1+2+1=4

চতুর্ভুজি পঞ্জি ব্যবহাৰ কৰি তোমাৰ শৈক্ষিক প্রতিষ্ঠানৰ চৌহদত থকা উত্তিদ আবাসীৰ ঘনত্ব লিখিয় কৰা। পৰীক্ষাটোত ব্যৱহাৰ কৰা সংজুলি সমূহৰ নাম লিখ। তোমাৰ পৰ্যাবেক্ষণ লিপিবদ্ধ কৰি পৰীক্ষাটোৱ ফলাফল লিখিয় কৰা।

Or / অথবা

- Study the water holding capacity or pH level of supplied soil sample 'B'. Write requisitions of the experiment. Record your observations and find out the result. 1+2+1=4

প্ৰদত্ত মাটিৰ নমুনা 'B'ৰ জলধাৰণ ক্ষমতা অথবা pHৰ পৰিমাপ অধ্যয়ন কৰা। পৰীক্ষাটোত ব্যৱহাৰ কৰা সংজুলি সমূহৰ নাম লিখ। তোমাৰ পৰ্যাবেক্ষণ লিপিবদ্ধ কৰি পৰীক্ষাটোৱ ফলাফল লিখিয় কৰা।

3. Identify the specimens 'C', 'D' and 'E' with comments.

মন্তব্য করা হোলে 'C', 'D' এবং 'E' স্পেসের ক্ষেত্রে উল্লেখ করা।

4. Practical Notebook.

ব্যবহারিক টোকন থাবো।

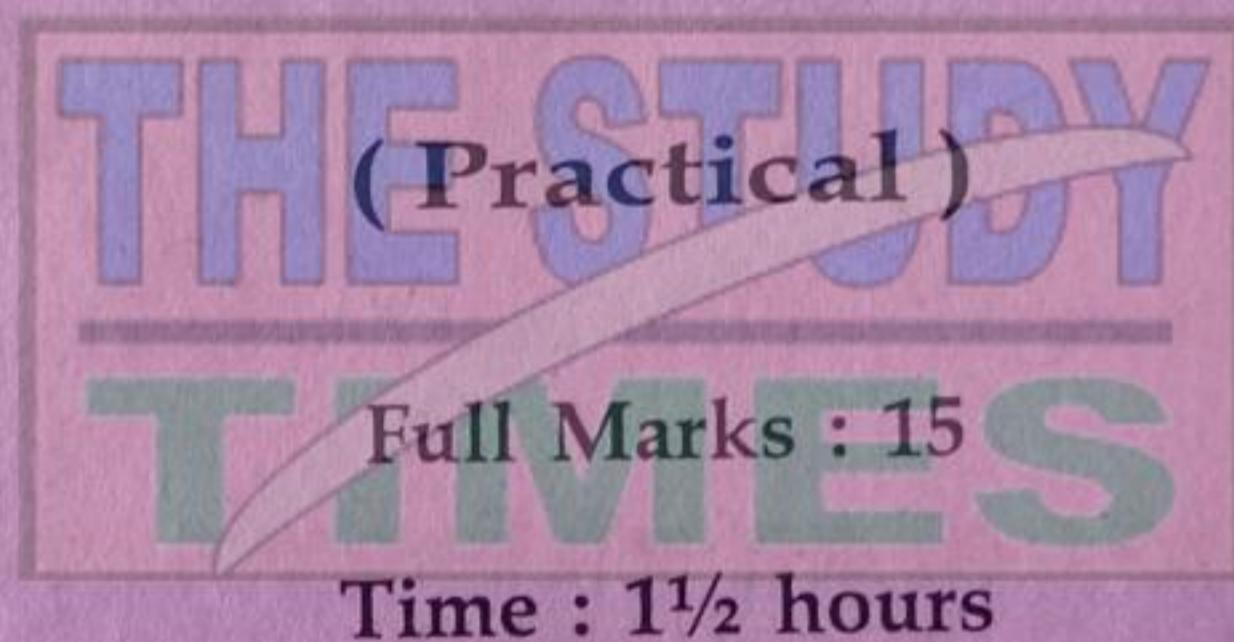

Total number of pages - 4

33T BIOL (ZOO) PQ

2023

BIOLOGY
(Zoology)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Contd.

1. Determine the pH of supplied water sample 'A' to you. Write the names of two living organisms observed under microscope. $1+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}=2$

প্রদত্ত পানীর 'A' নমুনাটোর pH নির্ণয় করা। অণুবীক্ষণ যন্ত্রের সহায়ত দেখা পোরা দুটা জীবৰ নাম লিখা।

2. Study of Mendel's law of segregation using seeds of different colours/ sizes of pea plant. Make the dihybrid cross and write the ratio.

$$3+1=4$$

ভিন্ন বং আৰু আকাৰৰ মটৰ মাহৰ গুটিৰ সহায়ত মেগেলৰ পৃথকীকৰণ সূত্ৰ অধ্যয়ন কৰা। ইয়াৰ দ্বিসংকৰণ (hybridization) কৰি দেখুওৱা আৰু ইয়াৰ অনুপাতটো লিখা।

3. Identify the specimen 'C' with at least one specific reason. $1+1=2$

প্রদত্ত 'C' নির্দশটোৱ কমেও এটা কাৰণ দৰ্শাই চিনান্ত কৰা।

4. Write two adaptive features of the specimen 'D'. $\frac{1}{2}+\frac{1}{2}=1$

প্রদত্ত 'D' নমুনাটোৱ দুটা অভিযোজনৰ লক্ষণ লিখা।

5. Identify the specimen 'E'. Write two symptoms of two diseases caused by it. $1+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}=2$

প্রদত্ত 'E' নির্দশটো চিনান্ত কৰা। ইয়াৰ দ্বাৰা হোৱা দুটা ৰোগৰ দুটা লক্ষণ লিখা।

6. Practical Record Book.

ব্যবহারিক টোকা বই।

